

Tilsynsens rapport 2014 Bachelorprogrammet Kultur og kommunikasjon (KULKOM), UiO

**Instituttleder Marit Haldar
Institutt for sosialfag, Høgskolen i Oslo og Akershus**

Ifølge arbeidsavtalen omfatter oppdraget til ekstern tilsynssensor kvalitetskontroll i form av å føre tilsyn med vurderingsformer, vurderingsprosesser og standarden på vurderingsresultatene i lys av det faglige innholdet, undervisningsopplegget og det som erklæres som forventet læringsutbytte.

På bakgrunn av dette vil jeg i det følgende kommentere forholdet mellom det som står på programmets nettsider om kunnskaps-, ferdighetsmål og generell kompetanse for de to emnene KULKOM 1001 og KULKOM3090, og eksamensoppgaver og –besvarelser. Som en del av dette vil jeg gi ganske stor plass til å omtale karaktersetting.

Målene

Kunnskaps- og ferdighetsmålene som er omtalt på programmets nettsider, er ambisiøse. Dette gjelder både for innførings- og avslutningsemnet. Studentene forventes for eksempel ikke bare å ha lært seg viktige begreper og perspektiver, og å kunne bruke dem, men også å vise evne til kritisk refleksjon (KULKOM 1001) og i stor grad reflektere kritisk (KULKOM3090) over temaer og begrep.

Den fagspesifikke karakterbeskrivelsen for programmet står godt til disse målene. Men det synes bare å være kandidater som får en god B eller bedre, som når disse målene. Slik sett gjelder ikke kunnskaps- og ferdighetsmålene for KULKOM-studenter flest, dersom prestasjonene og karakterfordelingen er slik den normalt er på bachelornivået. Dette er imidlertid en generell svakhet ved kvalifikasjonsrammeverket, og ikke bare noe som gjelder for KULKOM.

Målene er tydelig formidlet på nettsidene.

Emnet KULKOM1001

KULKOM1001 går over et helt studieår og gir 20sp. Studentene må delta i flere obligatoriske aktiviteter, de fleste av dem knyttet til arbeidet med en semesteroppgave om høsten og en emneoppgave om våren, der alle må være aktive i seminargrupper.

Høstens oppgave bedømmes som godkjent-ikke godkjent. Det står på emnesidene at den vurderes av en sensor. Det opplyses ikke om dette er en intern eller en ekstern. Studenter som ikke får oppgaven godkjent, får tre uker på seg til å levere inn på nytt.

Vårens oppgave blir gitt bokstavkarakter. Den bedømmes sammen med besvarelsen av en seks timers skoleeksamen. På emnesiden heter det: "I karakterfastsettelsen vil det legges noe større vekt på skriftlig eksamen enn på emneoppgaven". Det står ikke noe mer om hvordan dette gjøres. Jeg tolker setningen som et uttrykk for at sensorene veier de to besvarelsen etter skjønn. Det står ikke noe om sammensetningen av eksamenskommissjonen. Det bør kanskje opplyses noe tydeligere hvordan sensur av eksamen foregår.

Noe å bemerke til semesteroppgaven og emneoppgaven, etter å ha lest en del besvarelser, er at disse, og således læringsutbyttet som følger av vurderingsformene, synes å være forholdsvis like. Man kan vurdere om tema og/eller genre for semesteroppgaven og emneoppgaven bør gjøres mer forskjellig.

Opplegget for både undervisning og eksamen er for øvrig adekvat omtalt på nettsidene.

Emnet KULKOM3090

KULKOM3090 er lagt til det siste semesteret i programmet. Det innebærer at studentene skal ha avlagt KULKOM1001 og emner fra alle de fire fagene som samarbeider om dette programmet, før de tar dette emnet. Også her er det obligatoriske aktiviteter knyttet til et oppgaveseminar. Studentene får også halvannen time individuell veiledning i forbindelse med emneoppgaven.

Eksamen består av to prøver. Den ene er emneoppgaven på 13-15 sider. Den andre er en muntlig prøve som tjener til at karakteren etter skriftlig eventuelt kan justeres. Det gis altså en samlet karakter. Skalaen er A-F.

Til denne vurderingsformen kan det innvendes at det ikke kommer tydelig fram hva som ligger i justering av karakter. Finnes det formelle regler for hvor mye karakteren kan justeres? Det er imidlertid dilemmaer knyttet til hvor mye som skal opplyses om i programplan, men det er et krav at den skal være tydelig. Programplanen er kontrakten mellom utdanningen og studentene.

Også her virker nettomtalen i det store og hele fin og adekvat.

Egenevalueringer

Det er foretatt evalueringer av undervisningen i KULKOM1001. Referansepersoner har bidratt i to muntlige midtveisevalueringer. Det er også gjort en skriftlig sluttevaluering etter siste forelesning. Evalueringene er klart positive både når det gjelder forelesere og seminarledere. Også undervisningsopplegget får god omtale. Det er noe mer skepsis overfor pensum, dels oppfattes det som for omfattende, dels at det er for vanskelig. Ifølge evalueringen er skepsisen svakere i andre semester enn i første.

Det er også blitt gjennomført en evaluering av førsteårsundervisningen i det hele ut fra samtaler med studenter som var innkalt med dette som formål. Sytten av 57 innkalte studenter møtte og deltok. Evalueringen sier at studentene

gjennomgående er tilfredse. KULKOM1001 er populært, det omtales mer positivt enn de øvrige emnene i programmet som det går samtidig med.

Det foreligger også en evaluering av KULKOM3090 i sin helhet. Denne bygger dels på kontakt med referansepersoner, dels på en skriftlig sluttevaluering på slutten av undervisningsåret. Her får også foreleserne god omtale, noen mer enn andre. Seminarene synes å få svært rosende omtale. Det samme gjelder opplegget for emneoppgaven og anledningen til å fordype seg i en selvvalgt oppgave.

Det er i tillegg lagt ved evalueringsskjema fra to grupper. Deltakerne er mer fornøyd i den ene enn i den andre gruppa både med seminarlederen og organiseringen. I begge gruppene er deltakerne fornøyd med bruken av tid til ulike aktiviteter, men mer i den ene enn den andre gruppa.

Allment gir evalueringene et inntrykk av at både innførings- og avslutningsemnet er vellykket sett fra studentenes side, når det gjelder undervisning, både når det gjelder forelesninger og seminarer. Pensum møtes, i den grad det er omtalt, med en noe mindre rosende omtale, uten at omtalen kan kalles klart kritisk.

Egenevalueringen er ikke gjennomført etter idealet om svarprosent og representativitet. Men tatt i betraktning hvor vanskelig det er å få studenter til å besvare evalueringsskjema, er den å regne som god.

Det er ikke lagt ved materiale som viser hvordan lærerne som har deltatt, vurderer hva som er mer og mindre vellykket med disse to emnene.

Det er stor forskjell på antall studenter som tok emnet 1001 og 3090. Dette kan bety at det har vært frafall. Det kan selvsagt også være fordi færre ble tatt opp på det kullet som fullførte sist. Men om det er frafall, kunne det være av interesse å få vite hva som ligger bak det. Programmet har høye opptakskrav og er vanskelig å komme inn på, det omtales positivt, og det ser ut som F er en lite vanlig karakter i alle fall på disse to emnene. Det hadde vært interessant å få vite mer om dette.

Karakterer og bruk av skalaen

Karakterfordelingen for KULKOM1001 høsten 2012 og KULKOM3090 våren 2013 er svært skjev mot venstre. Så mange som 51% fikk A eller B på det første av de to emnene, og en enda større andel, 70%, fikk det på det andre. Slik jeg tolker noen andre fordelingstall jeg har fått tilsendt, men som ikke har tydelig overskrift, er dette et vanlig mønster. Fordelingene skiller seg fra dem vi finner i andre program og fra standardene som gjelder for karakterfordeling. Selv om rekrutteringen er god og undervisningen rosverdig, er dette påfallende og bør gi grunnlag for nysgjerrighet om sensurpraksis.

Karakterbruken ved KULKOM viser med andre ord en tendens til å benytte seg mye av karakterene A og B, til tross for at karakter C er

gjennomsnittskarakteren. Karakterene under C brukes i liten grad. F ser aldri ut til å være benyttet.

Konklusjon:

Alt i alt har KULKOM-programmet gode vurderingsformer, vurderingsprosessene viser god progresjon, og standarden på vurderingsresultatene i forhold til faglig innhold, undervisningsopplegg og forventet læringsutbytte, er tilfredsstillende.